

عنوان مقاله:

تاثیر برخی عوامل محیطی بر صفت های مورفولوژیکی، آناتومیکی و فیتوشیمی عنب (Ziziphus jujuba Miller) در استان خراسان جنوبی

محل انتشار:

نشریه زیست شناسی گیاهی ایران، دوره 12، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

مینا ربیعی - گروه منابع طبیعی و محیط زیست، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

نرگس بیجاری - گروه زیست شناسی گیاهی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

یونس عصری - بخش تحقیقات گیاهشناسی، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران

غلامرضا بخشی خانیکی - گروه زیست شناسی گیاهی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

عنب (Ziziphus jujuba Miller) یکی از گیاهان دارویی ارزشمند است که در طب سنتی و صنایع دارویی کاربرد فراوان دارد. این گونه بومی ایران است و به دلیل دامنه بردباری اکولوژیکی وسیع در مناطق مختلف کشور با شرایط اقلیمی متفاوت به صورت طبیعی و کاشته شده پراکنش دارد. هدف از انجام این پژوهش بررسی تاثیر عوامل اکولوژیکی بر صفات مورفولوژیکی، آناتومیکی و فیتوشیمی جمعیت های طبیعی عنب در سه منطقه شاهرخت، القور و بیجار استان خراسان جنوبی است. بیشترین مقادیر صفات مورفولوژیکی شامل ارتفاع، قطر برابر سینه، قطر تاج و سطح تاج پوشش درختان، طول، عرض و وزن میوه به رویشگاه شاهرخت، و طول و عرض برگ به رویشگاه القور مربوط است. بیشترین مقادیر صفات آناتومیکی شامل تعداد لایه ها و ضخامت پارانشیم اسفنجی، ضخامت اپیدرم، رگبرگ اصلی و غلاف آوندی و طول روزنه در رویشگاه بیجار مشاهده شد. همچنین، بیشترین مقادیر ضخامت پهنک، مزوفیل و کوتیکول و همچنین تعداد لایه ها و ضخامت کلانشیم و پارانشیم نردبانی و تعداد روزنه مربوط به رویشگاه شاهرخت است. علاوه بر این، بیشترین مقادیر صفات فیتوشیمی شامل عصاره و فعالیت آنتی اکسیدانی به رویشگاه بیجار و مقادیر فنل و فلاونوئید کل به رویشگاه شاهرخت اختصاص دارد. تجزیه واریانس نشان داد که بین همه این صفات در سه جمعیت اختلاف معنی داری وجود دارد. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که در بین عوامل محیطی، بارندگی، دمای سالانه و ارتفاع از سطح دریا به ترتیب بیشترین همبستگی معنی دار را با صفات بررسی شده دارند. میوه عنب خواص دارویی و خوراکی دارد، اما در هیچ یک از رویشگاه ها این دو مزیت همزمان مشاهده نمی شود. در رویشگاه شاهرخت میوه ها درشت تر هستند و در رویشگاه بیجار فعالیت آنتی اکسیدانی بیشتری دارند.

کلمات کلیدی:

تنوع ژنتیکی، فعالیت آنتی اکسیدانی، گیاه دارویی، ویژگی های اکولوژیکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1331271>

